

De wortels van het lied *Geef mij meer van Uwe geest, Heer* reiken ver terug. Tekst en muziek zijn van apostolische oorsprong. De woorden die nu in de bundel van het Apostolisch Genootschap staan, hebben nog altijd veel gemeen met de tekst die in de Duitse bundel van 1910 verscheen.¹ Ook met vertalingen en bewerkingen ervan in Nederlandse bundels uit 1933 en 1984. Geleidelijk aan werden in het genootschap de woorden anders geïnterpreteerd.

De tekst is samengesteld uit verwijzingen naar de Bijbel. Dat begint al met de woorden *geest* en *Heer*. Aan de geschiedenis van de interpretatie van het woord *Heer* is aandacht besteed in andere toelichtingen.² Van de *geest* des Heren is vooral sprake in het Nieuwe Testament, maar ook wel in het Oude Testament, bijvoorbeeld in Genesis 1:1 of 2 Samuel 23:1 en 2. In de christelijke leer, zoals die zich in het Westen vanaf de derde eeuw ontwikkelde, zag men de Geest als een van de facetten van de drie-enige God (Vader, Zoon en Heilige Geest). Bij het vrijzinnige godsbegrip dat in het Apostolisch Genootschap gangbaar is, wordt bij het begrip *geest van God* meer gedacht aan *inspiratie, scheppende kracht of liefde*. Met het woord *Heer* wordt bedoeld op God, op datgene wat je overstijgt. Je kunt het ook opvatten als *datgene wat je in je ziel heer en meester wilt laten zijn*.

Zalvingskracht verwijst naar het zalven in oudtestamentische tijden van priesters en koningen en naar Christus, de gezalfde Gods. Zalving wordt geacht kracht te geven. Maar zalvingskracht en zalving verwijzen in het lied ook naar het genezen van zieken (Jakobus 5:14, Marcus 6:13, Lucas 10:34) en naar de zalving van hen die Christus volgen (1 Johannes 2:27). De *olie in de lamp* komt uit het verhaal van de vijf wijze en de vijf dwaze meisjes uit het eerste gedeelte van Matteüs 25. Zij moesten allemaal hun lamp brandend houden totdat de *bruidegom* gekomen zou zijn. Die kwam echter pas midden in de nacht, toen de lampen van de dwaze meisjes al uitgingen. De wijze meisjes hadden ervoor gezorgd olie in reserve te hebben. *Bruidegom* wordt in deze Bijbelse context geduid als een benaming voor Christus.

Zorgen dat je genoeg olie in de lamp hebt, is nog altijd een gangbaar gezegde in het Nederlands. De connectie met het begroeten van de bruidegom is meestal losgelaten. In een weekbrief uit 2015 wordt dit beeld gebruikt voor het verzamelen van krachten en levenswijsheid in de tijd waarin het je voor de wind gaat, zodat je ertegen kunt wanneer onheil je overkomt.³ Het brandend houden van de lamp heeft wel wat gemeen met het aanhouden van vuur, zoals bijvoorbeeld in de antieke Romeinse cultuur verhaald wordt over de Vestaalse maagden. Volgens de song *Holt veur op 't vuur* moet je *soms diep het bos in voor hout voor op het vuur*.⁴ Hier staat vuur voor liefde, geduld, tolerantie. Je moet er wat voor doen om dat vuur aan te houden. In het lied *Geef me meer van Uwe geest, Heer* wordt de olie in de lamp *zegenmacht* toegekend.

¹ Gib mir mehr von Deinem Geiste. In: *Neuapostolisches Gesangbuch. Notenausgabe. Zum Gebrauch bei allen Gottesdiensten der Neuapostolischen Gemeinden. Auf Beschluß der Apostelversammlung von 27. Juli 1908 zu Frankfurt a.M. ausgearbeitet und herausgegeben. Neubearbeitete Ausgabe für gemischten Chor.* Leipzig 1910, nr. 678. Zie ook: H. Ober (ed.); *Lieder, Dichter, Komponisten. Handbuch zur neuapostolischen Musikliteratur*, Frankfurt a.M. 1999, blz. 71.

² Truus Bouman-Komen en Johan Giskes: *Mijn God op wie ik hope*. En: Truus Bouman-Komen; *Psalmdelen en andere Bijbelteksten in de liederen van het Apostolisch Genootschap*.

³ A. Wiegman: *Levenstijd. Weekbrief voor zondag 11 oktober 2015*, nr. 32.

⁴ Uit *Holt veur op 't vuur van Daniël Lohues*, geciteerd in: A. Wiegman: *De weg naar vrijheid. Weekbrief voor zondag 8 februari 2016*, nr. 6.

De beelden in dit lied zijn uit hun Bijbelse context gehaald en lijken op het eerste gezicht een willekeurig samenraapsel. Maar je zou de slotregels van het lied als sleutel voor de interpretatie van de hele tekst kunnen gebruiken. De slotregels luiden: *Och, dat toch het licht der liefde in mij blijv' in vreugd en smart.*

Dat zou kunnen betekenen, dat liefde het *wezen* van de *Heer* is, dat je zo graag in jezelf wilt versterken. Want dan word je *van kleinheid genezen* door de *stille helper* die de liefde is. Langzaam maar zeker merk je dat je wat minder *ruw en hard* wordt. Liefde wordt dan ook de betekenis van de heilige olie waarmee je kunt zegenen en zielenwonden kunt helen. En liefde geeft zin aan *alle gaven* die je hebt.¹ Je kunt echter ook elk in deze liedtekst gebruikt beeld in zijn volle veelduidigheid nemen.

Hoe dan ook, als je de achtergrond van deze oeroude woorden kent, vormen zij een gebed dat van alle tijden is. Het gaat er dan niet om, dat een opperwezen van buitenaf jou die liefde wel even zal geven. Nee, bidden is een zelfwerkzaamheid, je spreekt de woorden uit, zingt ze, alleen of samen. Je moet er soms diep voor het bos in: diep afdalen in jezelf of met eindeloos geduld in gesprek blijven met de lastige ander. Maar wie bidt om liefde, wordt liefdevoller, wie bidt om wijsheid, wordt wijzer, wie bidt om geduld, wordt geduldiger, wie bidt om het vermogen een ander te helpen, krijgt kracht en nieuwe inzichten.

Truus Bouman en Johan Giskes met dank aan Willy Muller-van Doorn
april 2016

¹ Zie 1 Korintiërs 13:1-3.